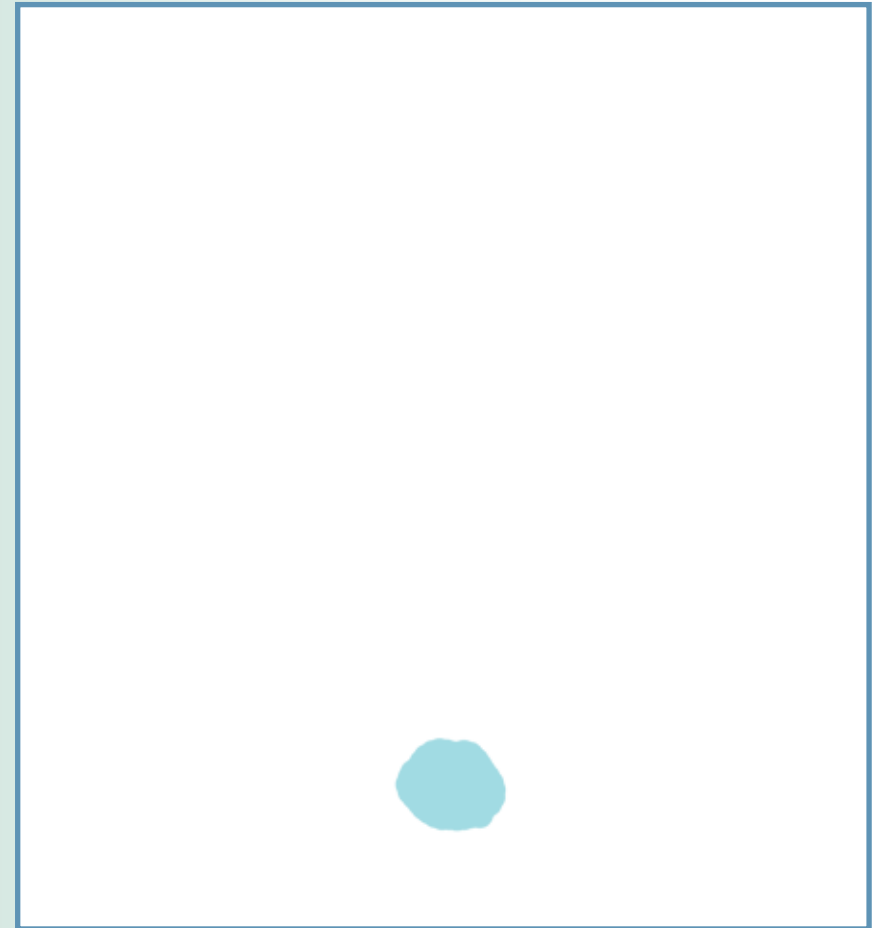

MIÉRT TUDUNK FELELŐSSÉGET VÁLLALNI? III.

A modul szerzője: Korbai Katalin és
Miczingerné Fuksz
Ilona

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

6. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Egymásra hangolódás					
A	A tanulók születésnapjuk szerint sorba állnak. A legfiatalabb áll előre, a legidősebb hátra, közben nem beszélhetnek. 5 perc	Ráhangolódás Nonverbális kommunikáció Figyelem	Egész osztály együtt – bemelegítő játék		
B	A gyerekek négyfős csoportokat alakítanak, és várat építenek. Mindegyik csoportban egy doboz falkockát osztanak el a tagok között igazságosan. 10 perc	Csoportalakítás A kockák elosztása	Csoportmunka – kockaforgó	Építőkockák	
C	A tanulók körbe ülnek. Egy önként jelentkező gyerek elkezd egy történetet, amelyhez mindenki hozzátesz egy mondatot. Az első megszólalótól az utolsóig kerek történetnek kell kialakulnia. Az elhangzott mondatokon nem lehet változtatni. 3 perc	Egymásra hangolódás Figyelem	Egész osztály együtt – körmese		
I/b Ráhangolódás a témára					
A	A tanulók párokban megbeszélik, milyen szabályokat kellett betartani a játék alatt, és sikerült-e betartani azokat. Ha nem, megindokolják, miért nem. A párok elmondják észrevételeiket. 5 perc	Szabályok megbeszélése Önismeret Önreflexió	Páros munka		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	Az építés során a tanulók egymás után mindig csak egy elemet helyeznek az építményhez. Amit egyszer leraktak, azt nem lehet elmozdítani. 10 perc	Egymásra hangolódás Koncentráció Figyelem	Kooperatív tanulás – kockaforgó	Építőköcek	
C	A tanulók folytatják a történetet. 7 perc	Önkifejezés Önreflexió	Egész osztály együtt – körmese		
I/c Elvállalom					
A	Az előző foglalkozáson kialakult csoportok dolgoznak tovább, és új szabályokat találnak ki az első feladatra. Az egyik csoport vállalja, hogy levezényli a feladatot. Majd megbeszélik, hogy az életbe lépett új szabályt be lehetett-e tartani. Ha igen, miért, ha nem, miért nem. 10 perc	Felelősségvállalás Véleményalkotás Belső kontroll	Kooperatív tanulás – csoportforgó		
B	A tanulók megbeszélik, hogy betartották-e a szabályokat, összeállították-e az épületet. 5 perc	Az eredmény elemzése Belső kontroll Felelősségvállalás	Kooperatív tanulás – csoportforgó		
C	A tanulók elmondják a véleményüket arról, hogy mi kellett ahhoz, hogy a mese megszülessen, mi volt az, ami a játék alatt nehézséget okozott, és mi ment könnyen. 5 perc	Belső kontroll Felelősségvállalás Véleményalkotás	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. AZ ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Mi változott?					
A	A csoporttagok mesélnek azokról a konfliktusokról, amelyekkel szembekerültek az elmúlt foglalkozás óta, és arról is, hogy miként oldották meg vagy próbálták megoldani azokat. 7 perc	Felidézés Önreflexió Belső kontroll	Kooperatív tanulás – szóforgó		
B	A tanár megkérdezi a tanulókat, hogy elhatározták-e az előző foglalkozás óta, hogy másképp fognak viselkedni abban a csoportban, amelyikben éppen vannak. Ha igen, megfogalmazzák magukban, hogy mire gondoltak. El is mondhatják a többieknek. 7 perc	Belső kontroll	Kooperatív tanulás – „Gondolkozz! Beszélj meg párban!”, kupactanács		
C	A tanulók párokban megbeszélik, miben kellene változniuk ahhoz, hogy jobban betartsák a szabályokat. 5 perc	Önismeret Belső kontroll	Páros munka		
II/b Felelősségvállalás					
A	Az elhangzott történetek közül a csoportok kiválasztanak egyet, ezt valaki röviden leírja egy lapra, és jól látható helyre teszi az osztályban. Minden csoportból egy önként vállalkozó ismerteti a történetet. A többi csoport figyelmesen hallgatja, majd hozzáteszi, amit fontosnak gondol. 10 perc	Önbizalom Bátorság Bizalom Figyelmes hallgatás Véleménynyilvánítás	Kooperatív tanulás – kupactanács, csoportszóforgó	Papír, íróeszközök	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoportok elmondják, milyen új szabályt javasolnának az osztályon belül. Ha az előző foglalkozáson ez már több csoportnál felmerült, akkor ismétlésként visszatérnek rá, és újabb javaslatokat is tesznek. 7 perc	Javaslat Szabályalkotás Felelősségvállalás Megerősítés	Kooperatív tanulás – kerekasztal	Papír, íróeszközök	
C	A párok megbeszélik, hogy kérnének-e segítséget ehhez valakitől. Ha igen, miért, ha nem, miért nem. A párok elmondhatják gondolataikat a többieknek is. 7 perc	Tudnak-e felelősséget vállalni önmagukért?	Páros munka		
II/c Új szabályok					
A	A tanulók átnézik az előző foglalkozáson készített plakátokat, és végiggondolják, vannak-e javaslataik új szabályok alkotására az osztályon belül. Kiscsoportban megbeszélik a javaslatokat, majd beszámolnak a többieknek is. 7 perc	Javaslat Szabályalkotás Felelősségvállalás Megerősítés	Csoportkonzultáció	Papír, íróeszközök	
B	A tanár felteszi a kérdést, mi történik akkor, ha az általuk hozott új szabályt valaki megszegi. A tanulók arról beszélgetnek, lehet-e a csoportokban büntetni, és ki büntethet. Nagyon fontos, hogy a gyerekek kimondhassák, mit gondolnak a büntetésről. (A tanár választja ki, hogy melyik új szabályról legyen szó.) 10 perc	A büntetés, büntethetőség kérdésének felvetése Szabadságvágy Felelősségvállalás	Kooperatív tanulás – „Gondolkozz, beszélj meg!”, kupactanács	Papír, íróeszközök	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	A párok választanak maguknak párokat, és új csoportokat alkotnak. A csoportok új osztályszabályokra tesznek javaslatokat. 10 perc	Javaslat Szabályalkotás Megerősítés	Csoportkonzultáció	Papír, íróeszközök	
II/d Alapokmány-tervezet, büntetés					
A, B, C	A csoportok alapokmány-tervezetet készítenek a szabályokból, amely tartalmazza a szabályszegés következményeit is, és amelyhez mindenki tartja magát. (Figyelni kell a betarthatóságra, a vállalhatóságra.) 15 perc	A tudományos munka szabályainak megismerése a szabatos fogalmazás gyakorlásával Törvényhozás kicsiben Összefüggések kezelése	Kooperatív tanulás – „Gondolkozz! Írd le, beszélj meg párban!”, kupactanács	Papír, íróeszközök	
II/e Az alapokmány és a szabálykönyv					
A, B, C	A csoportok elmondják javaslataikat. Majd a tanár és a tanulók együttes alkotásából közös alapokmány készül. 10 perc	Együttműködés Felelősségvállalás	Kooperatív tanulás – csoportforgó	Papír, íróeszközök	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Felelősségvállalás					
A	A tanár írólapot és borítékot ad mindegyik tanuló- nak. Vállalj felelősséget önmagadért, merd leírni azokat a szabályokat, amelyek benned tudatosodtak, és cí- mezd meg annak a közösségnek, amelyben válla- lod (szüleidnek, barátaidnak, osztályfőnöködnek, az iskola igazgatójának stb.)! 10 perc	Felelősségvállalás	Önálló munka	Papír, íróeszközök	
B	Minden csoport ismerteti saját szabálygyűjtemé- nyét, amelyet megvitatnak a többiekkel is. Vita ese- tén szavazással döntenek. 15 perc	Vélemények egyezte- tése Felelősségvállalás	Kooperatív tanulás – csoportforgó		
C	A tanulók elmondják véleményüket arról, hogy ér- demes volt-e ennyit foglalkozniuk a témával. Majd a véleményvonalra állnak. A véleményvonal lehetséges elemei: egyáltalán nem, inkább nem, talán, inkább igen, nagyon is. 10 perc	Önvizsgálat Önismeret Felelősségvállalás	Kooperatív tanulás – véleményvonal		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b Vállalom					
A	A tanulók elteszik az általuk vállalt szabályokat tartalmazó borítékokat. Ha kudarc ér valakit, nyissa ki a borítékját, keresse meg, melyik szabály ellen vétett! Ha valaki tanácsot kér tőletek, akkor először azt kutassátok fel, melyik szabályt nem ismerte fel az illető, melyik ellen vétett. 5 perc	Megértés (önmagamért tanulok, de a csoportom is nyer velem, mert minőségileg értékesebb leszek)	Önálló munka		
B	A tanár megkér valakit, hogy írja le szépen a szabálygyűjteményt, majd egy ünnepélyes alkalommal mindenki aláírja. 5 perc	Felelősségvállalás önmagunkért, hogy betartjuk és betartatjuk a szabályokat	Egész osztály együtt – megbeszélés	Papír, íróeszközök	
C	A tanulók elmondják, hogyan érezték magukat a foglalkozás alatt, és mi volt a legmaradandóbb élményük. 10 perc	Önreflexió	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		